

Ülkemizde İç Kontrolle İlişkin Yasal Düzenlemeler

- ⇒ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (55,56,57,58,60 md.)
- ⇒ İç Denetime İlişkin Mevzuat
- ⇒ Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- ⇒ Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- ⇒ Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik
- ⇒ Performans Programı Hazırlama Rehberi
- ⇒ İç Kontrolle İlişkin Usul ve Esaslar
- ⇒ Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ
- ⇒ Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği
- ⇒ Kamu İç Kontrol Standartları Rehberi

İç Kontrolle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Yanlış: İç kontrol sadece mali iş ve işlemleri kapsar.

Doğru: İç kontrol hem mali hem de mali olmayan işlemleri kapsar.

Yanlış: İç kontrol sadece ön mali kontrolden oluşur.

Doğru: Ön mali kontrol sadece mali işlemler üzerinde gerçekleştirilen bir kontroldür. İç kontrol ise bir idarenin tüm faaliyetlerini ve süreçlerini kapsayan bütüncül bir sistemdir.

Yanlış: İç kontrol statik bir sistemdir.

Doğru: İç kontrol bir kere kurulan ve ilk kurulduğu şekliyle uygulanan statik bir sistem değildir. İç kontrol dinamik bir sistemdir; sürekli gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerekir.

Yanlış: İç kontrol, kurumun ana faaliyetlerinin yerine getirilmesinde zaman kaybına neden olur, bürokrasi yaratır ve çalışanları oyar.

Doğru: İç kontrol iş süreçlerinin "içine" yerleştirildiğinde ana faaliyetlerinin daha etkin gerçekleştirilmesinde yardımcı olur. İç kontrol süreçlere ilave yapılan işler olarak düşünülmemeli ve süreçlerin bir parçası olarak tasarlanmalıdır.

Yanlış: Küçülme ve yetkilendirilme nedeniyle kontrollerin bir kısmından vazgeçmeliyiz.

Doğru: Küçülme ve yetkilendirilme nedeniyle farklı kontroller ihtiyacı duymamalıyız.

Yanlış: İç kontrolün geliştirilmesi ve izlenilmesinden iç ve dış denetim sorumludur.

Doğru: İç kontrol yönetim ve çalışanlar tarafından sahiplenilmesi ve geliştirilmesi gereken bir süreçtir.

Bu broşür, Sakarya Üniversitesi İç Kontrol Standartları Eylem Planı kapsamında iç kontrol farkındalığını arttırmak amacıyla Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı İç Kontrol Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

İÇ KONTROL NEDİR?

İç kontrol kurumdaki yönetici ve personelin yaptıkları işin kontrolünü ellerinde bulundurmaları için kullanılan bir yöntemdir.

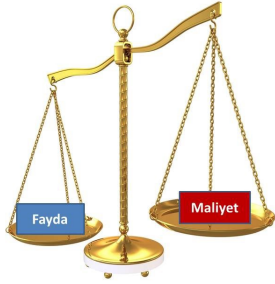
İç kontrol varmak istediğimiz hedeften sapmadan ilerlememiz ve bu amaçla yapılan faaliyetlerde ne kadar "kontrol" sahibi olduğumuzla ilgilidir.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
İç Kontrol Şube Müdürlüğü

Kasım 2020

İÇ KONTROL SİSTEMİNİN

FAYDALARI

- ⇒ Kaynakların etkili bir şekilde yönetilmesini sağlar.
- ⇒ Varlıkların kötüye kullanılmasını, israfın önlenmesini ve kayıplara karşı korunması konusunda güvence verir.
- ⇒ Kamu idarelerinin kanunlara uygun olarak faaliyet göstermesini sağlar.
- ⇒ Karar oluşturmak ve izlemek için güvenilir bilgi edinilmesini sağlar..
- ⇒ Hesap verme mekanizmasını güçlendirir. Sonuçlar konusunda kanıtlara dayalı kanıt-ara dayalı gerekçe sunma imkanı sağlar.
- ⇒ Küçük hataların büyük problemlere dönüşmeden fark edilmesini sağlar.
- ⇒ İç kontrol kurumdaki yönetici ve personelin yaptıkları işin kontrolünü ellerinde bulundurmalarına imkan sağlar.

İÇ KONTROLDE SORUMLULAR

İç kontrol yönetim sorumluluğuna dayanan bir modeldir. 5018 sayılı kanunda iyi bir iç kontrol sistemi kurma ve işleyişini sağlama sorumluluğunun kamu idarelerinin üst yöneticilerine ait olduğu belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatla;

- ⇒ İç kontrolle ilgili gerekli talimatları verme, uygulamaları izleme ve gerekli tedbirleri alma görevi **üst yöneticiye**,
- ⇒ İç kontrolü oluşturma, uygulama ve üst yöneticiye hesap verme **harcama birimlerine**,
- ⇒ İç kontrol çalışmalarını koordine etme, harcama birimlerine teknik destek ve danışmanlık sağlama görevi **mali hizmetler birimine(Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı)**,
- ⇒ Denetim ve raporlama görevi **İç denetçilere** verilmiştir.
- ⇒ İç kontrolden, rolleri farklı olmak üzere, bir idarenin bütün **yönetim kademeleri ve personeli sorumludur.**

İÇ KONTROLÜ KİMLER UYGULAR?

İç kontrol tüm personelin görevinin bir parçasıdır. Kurumda çalışan herkes iç kontrol sisteminin hayata geçirilmesinde rol oynar. İç kontrol yalnızca bir birimdeki personelin yürüteceği bir görev değildir. Kurumda çalışan herkesin yürüttüğü faaliyetlerin içine yerleşmiş süreçtir. Bu nedenle ilave bir iş ya da görev olarak düşünülmemelidir.

KAMU İÇ KONTROL STANDARTLARI NELERDİR ?

Kamu İç Kontrol Standartları beş bileşenden oluşur.

- ⇒ Kontrol Ortamı
- ⇒ Risk Değerlendirme
- ⇒ Kontrol Faaliyetleri
- ⇒ Bilgi ve İletişim
- ⇒ İzleme

Bu bileşenlerin tümü için 18 standart, bu standartları sağlamak üzere 79 genel şart belirlenmiş bulunmaktadır.

COSO PIRAMIDI

Sağlam bir iç kontrol sistemi için **kontrol ortamı** uygun bir zemin sağlar. **Risk değerlendirme** sonuçlarına göre belirlenen **kontrol faaliyetleri** gerçekleştirilerek kurum hedefleri önündeki engeller bertaraf edilir veya en aza indirilir. **Bilgi ve iletişim** kanalları kullanılarak tüm bileşenler desteklenir, yönetici ve personele gerekli bilgi sağlanır, sistem yönetim tarafından **izleme** yapılarak geliştirilir.